

Sygn. akt III PK 80/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Roman Kuczyński (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa G. P.
przeciwko Zespołowi Szkół Publicznych [...]
o ustalenie treści stosunku pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 czerwca 2011 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 23 kwietnia 2010 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy, po rozpoznaniu sprawy z powództwa . P. przeciwko Zespołowi Szkół Publicznych o: 1. zobowiązanie pozwanego do potwierdzenia na piśmie faktu przekształcenia się stosunku pracy nawiązanego na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w stosunek pracy na podstawie mianowania

stosownie do postanowień art. 10 ust. 5b Karty Nauczyciela z dniem 1 października 2000 r. z uwzględnieniem, że powódka jest zatrudniona na stanowisku nauczyciela w Gimnazjum; 2. zobowiązanie strony pozwanej do sporządzenia aneksu do Aktu mianowania sporządzonego według stanu na dzień 1 października 2007 r.; 3. uznanie, że przeniesienie powódki do pracy w Szkole Podstawowej w Zespole Szkół jest nieuzasadnione; 4. zobowiązania pozwanego do zatrudnienia powódki na stanowisku nauczyciela Gimnazjum w Zespole Szkół w pełnym wymiarze godzin - wyrokiem z dnia 29 stycznia 2010 r. oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Rejonowy ustalił, że Inspektor Oświaty i Wychowania pismem z dnia 8 maja 1990 r. stwierdził, że powódka z dniem 1 września 1987 r. stała się nauczycielem mianowanym w rozumieniu art. 95 ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela. Powódka została zatrudniona w Szkole Podstawowej od dnia 31 sierpnia 1997 r. w pełnym wymiarze godzin na czas określony. Pismem z dnia 29 maja 2000 r. dyrektor Gimnazjum zwrócił się do dyrektora Szkoły Podstawowej o przeniesienie powódki z tejże szkoły do Gimnazjum z dniem 1 września 2000 r. na mocy porozumienia stron. Następnie Zarząd Gminy pismem z dnia 17 lipca 2000 r. nałożył na powódkę obowiązek podjęcia pracy od 1 września 2000 r. w Szkole Podstawowej w wymiarze 4/18 etatu w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć. Powódka miała zawarte ze Szkołą Podstawową umowy o pracę na czas określony od 1 września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r., od 1 września 2001 r. do 31 października 2001 r., od 1 listopada 2001 r. do 31 sierpnia 2007 r. Na mocy uchwały Rady Gminy z dnia 18 marca 2004 r. został założony Zespół Szkół Publicznych. Powódka została poinformowana, że z dniem 1 września 2004 r. stała się nauczycielem Gimnazjum w Zespole Szkół Publicznych. Od 1 września 2007 r. został zatrudniony nauczyciel kontraktowy - magister informatyki i techniki, do nauczania techniki i informatyki i do chwili obecnej uczy tych przedmiotów. Powódka jest magistrem matematyki, a w gimnazjum jest tylko 14 godzin matematyki. Z uwagi na to, że jest ona nauczycielem mianowanym, uzupełnia etat w szkole podstawowej w wymiarze 4 godzin. W ocenie Sądu stosunek pracy z powódką został nawiązany na podstawie mianowania w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, gdyż powódka spełniała warunki określone

w art. 10 ust. 2 tej ustawy. Każde następne zatrudnienie powódki odbywało się z uwzględnieniem faktu, że jest ona nauczycielem mianowanym. Na prośbę powódki pracodawca pismem z dnia 9 listopada 2009 r. potwierdził, że powódka jest zatrudniona na podstawie mianowania.

W świetle tych ustaleń w ocenie sądu bezzasadne było żądanie powódki zobowiązania pozwanego do potwierdzenia na piśmie faktu przekształcenia jej stosunku pracy nawiązanego na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w stosunek pracy na podstawie mianowania stosownie do postanowień art. 10 ust. 5b Karty Nauczyciela z dniem 1 października 2000 r. z uwzględnieniem, że powódka została zatrudniona na stanowisku nauczyciela w Gimnazjum. Bezzasadne także zdaniem Sądu jest żądanie zobowiązania strony pozwanej do sporządzenia aneksu do Aktu mianowania sporządzonego według stanu na dzień 1 października 2007 r. Powódka przez cały czas była i jest zatrudniona jako nauczyciel mianowany. Jeżeli chodzi o żądanie powódki w postaci uznania, że przeniesienie powódki do pracy w Szkole Podstawowej w Zespole Szkół jest nieuzasadnione oraz zobowiązania pozwanego do zatrudnienia powódki na stanowisku nauczyciela Gimnazjum w Zespole Szkół w pełnym wymiarze godzin, uznać należało te roszczenia za nieuzasadnione. Od 2007 r. na skutek zmiany art. 10 ust. 1 Karty Nauczyciela nauczyciel może być zatrudniony w zespole szkół na podstawie umowy o pracę lub mianowania. Powódka jak to wyżej ustalono jest zatrudniona w Zespole Szkół Publicznych na podstawie mianowania.

Na powyższe orzeczenie powódka wniosła apelację.

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2010 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu oddalił apelację powódki. Sąd stwierdził, że w apelacji powódka domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez: zobowiązanie pozwanego do wydania jej aktu mianowania, w którym zostanie wskazane (zgodnie z art. 14 ustawy Karta Nauczyciela): stanowisko i miejsce pracy: nauczyciel, Zespół Szkół Publicznych, termin rozpoczęcia pracy: 1 września 1997 r., wynagrodzenie lub zasady jego ustalania, typ szkoły, w której pracuje, jako nauczyciel: Gimnazjum Publiczne; przywrócenie jej do pracy w Gimnazjum w pełnym wymiarze godzin na stanowisku nauczyciela matematyki i informatyki. Sformułowane w ten sposób żądanie zostało przez Sąd potraktowane jako jego

zmiana na etapie postępowania apelacyjnego. Taka zmiana zgodnie z art. 383 zd. 1 k.p.c. była niedopuszczalna i oznaczała zakaz badania takiego roszczenia pod kątem jego merytorycznych podstaw. Ponadto powódka w apelacji zarzucała naruszenie prawa materialnego art. 18 Karty Nauczyciela mającego istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia. Sąd przyjął, że na tle rozpoznawanego stanu faktycznego przepis art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela dotyczy przeniesienia na inne stanowisko w tej samej szkole, dotyczy przeniesienia do innej szkoły, w granicach tej samej miejscowości, oraz przeniesienia do innej szkoły w innej miejscowości, przy czym w obu ostatnich przypadkach przeniesienie może nastąpić na to samo lub inne stanowisko. Istotne przy tym jest, że dotyczy to przeniesienia do innej szkoły, a nie przeniesienia do innego oddziału tej samej szkoły. Jeżeli dana szkoła ma kilka oddziałów w danej miejscowości, a nawet w kilku miejscowościach, to przepis art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela ma zastosowanie tylko wtedy, gdy przeniesienie z jednego oddziału szkoły do innego jej oddziału połączone jest ze zmianą stanowiska danego nauczyciela. Mając na uwadze fakt, że ubezpieczona była zatrudniona w Zespole Szkół, wykonywanie pracy w dwóch oddziałach wyżej wymienionego zespołu tj. szkoły podstawowej i gimnazjum w charakterze nauczyciela matematyki nie naruszało przepisu art. 18 ust. 1 powołanej ustawy.

Na powyższe orzeczenie powódka wniosła skargę kasacyjną zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego z dnia 23 kwietnia 2010 r. w całości, podnosząc naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (j.t. Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674) polegającą na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji stanowiska, że przeniesienie nauczyciela mianowanego z gimnazjum do szkoły podstawowej funkcjonujących w ramach zespołu szkół nie jest przeniesieniem do innej szkoły, na inne stanowisko, w rozumieniu art. 18 ust. 1 wskazanej ustawy oraz naruszenie przepisu postępowania - art. 383 k.p.c. polegającego na tym, że Sąd Okręgowy w P. przyjął, że powódka na etapie postępowania apelacyjnego dokonała zmiany roszczenia, przy czym uchybienie to miało istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem doprowadziło do oddalenia apelacji powódki. Wskazując na powyższe powódka wniosła: o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania; ewentualnie o

uchylenie w całości poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego z dnia 29 stycznia 2010 r. i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje; ewentualnie, o uchylenie zaskarżonych wyroków (jak w pkt 1 i 2) i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez: - zobowiązanie pozwanego do wydania aktu mianowania, w którym zostanie wskazane (zgodnie z art. 14 Karty Nauczyciela): stanowisko i miejsce pracy: Nauczyciel, Zespół Szkół Publicznych; termin rozpoczęcia pracy: 1 września 1997 r.; wynagrodzenie lub zasady jego ustalania: 2.616 zł; typ (rodzaj) szkoły w której pracuje nauczyciel: Gimnazjum Publiczne; przywrócenie powódki do pracy w Gimnazjum w pełnym wymiarze godzin.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nieuzasadniona. Sąd Najwyższy podziela pogląd Sądu drugiej instancji, że Zespół Szkół był pracodawcą powódki. Powstał on z dniem 18 marca 2004 r. ze Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z art. 62 ust. 2 tej ustawy dyrektor zespołu jest dyrektorem szkoły w rozumieniu ustawy. Wynika stąd, iż jest on upoważniony do dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w imieniu pracodawcy będącego jednostką organizacyjną (art. 3¹ § 1 KP). Jednostką tą jest Zespół Szkół Publicznych, jego dyrektor dokonuje więc tych czynności wobec nauczycieli Szkoły Podstawowej i Gimnazjum. Zdolność do zatrudniania pracowników ma Zespół Szkół (art. 3 k.p.), a Szkoła Podstawowa i Gimnazjum stanowią miejsce (placówkę) wykonywania pracy. Nadto obie te jednostki posiadają ten sam organ prowadzący - Gminę. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 kwietnia 1979 r., I PR 16/79 (OSNCP 1979 z. 10, poz. 205, OSPiKA 1981 z. 1, poz. 19 z glosą Z.Hajna oraz z. 9, poz. 158 z glosą J.Kuleszy), przyjmując, że zespół opieki zdrowotnej będący samodzielną jednostką organizacyjną zespalałą wszystkie lub niektóre placówki służby zdrowia działające na określonym obszarze, jest pracodawcą w rozumieniu art. 3 k.p.. Nie są natomiast pracodawcami jednostki organizacyjne wchodzące w skład zespołu, chyba że w statucie tego zespołu przewidziane są - i w praktyce stosowane - dla kierowników tych jednostek organizacyjnych uprawnienia do nawiązywania, zmiany i rozwiązywania stosunku pracy; wówczas są one pracodawcami w rozumieniu

przepisów Kodeksu pracy. Wobec tego ani szkoła podstawowa, ani gimnazjum nie są odrębnymi jednostkami organizacyjnymi. Jednostką organizacyjną w myśl art. 3¹ § 1 k.p. jest zespół szkół. Bezsporną okolicznością było to, że w gimnazjum powódka w ramach pensum przydzielone miała 14 godzin matematyki. Do uzupełnienia pełnego wymiaru 18 godzin tygodniowo pracodawca zmuszony był powierzyć powódce 4 godziny w szkole podstawowej. Decyzja ta nie była sprzeczna, wbrew twierdzeniom powódki, z obowiązującymi przepisami prawa. Wykonywanie pracy przez powódkę w gimnazjum i szkole podstawowej stwarzało możliwość podjęcia przez nią pracy w pełnym wymiarze zajęć. Powódka posiadała kwalifikacje do uzupełnienia brakujących 4 godzin tygodniowo do pełnego pensum dydaktycznego w szkole podstawowej, a powierzone jej tam obowiązki nie podlegały ograniczeniom przewidzianym w art. 18 ust. 1 ustawy - Karta Nauczyciela, bowiem wiązało się z wykonywaniem pracy na takich samych stanowiskach jakie powódka piastowała w gimnazjum. W niniejszej sprawie nie został naruszony przepis art. 18 Karty Nauczyciela, skoro jednostką organizacyjną zatrudniającą powódkę był zespół szkół w skład którego wchodziły dwie placówki szkolne: szkoła podstawowa i gimnazjum nie mające w świetle przepisów prawa pracy zdolności zatrudniania pracowników. Strona pozwana przeniosła powódkę bez wskazywania, że czyni to na podstawie art. 18 Karty Nauczyciela. Ustalony w niniejszej sprawie stan faktyczny nie jest objęty ani hipotezą i dyspozycją art. 18 Karty Nauczyciela. W myśl art. 18 ust. 1 tej Karty, nauczyciel mianowany może być przeniesiony na własną prośbę lub z urzędu za jego zgodą na inne stanowisko w tej samej lub innej szkole, w tej samej lub innej miejscowości, na takie samo lub inne stanowisko. Przepis ten dotyczy przeniesienia na inne stanowisko w tej samej szkole, dotyczy przeniesienia do innej szkoły, w granicach tej samej miejscowości, oraz przeniesienia do innej szkoły w innej miejscowości, przy czym w obu ostatnich przypadkach przeniesienie może nastąpić na to samo lub inne stanowisko. Istotne przy tym jest to, że - pomijając przypadek przeniesienia na inne stanowisko, gdyż nie dotyczy on powódki – przepis ten dotyczy przeniesienia do innej szkoły bądź innego zespołu szkół, a nie dotyczy przeniesienia do innego oddziału tej samej szkoły bądź tego samego zespołu szkół. Zespół Szkół Publicznych składał się z dwóch placówek szkolnych, zatem w niniejszej sprawie przepis art. 18 ust. 1 Karty

Nauczyciela miał by zastosowanie tylko wtedy, gdy przeniesienie z jednej placówki do drugiej połączone było ze zmianą stanowiska nauczyciela. Takiej zaś zmiany w przypadku powódki nie było. Ponadto z uwagi na większą stabilność stosunku pracy nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania, w porównaniu z zatrudnieniem „umownym”, pracodawca powinien mieć większą swobodę w „dysponowaniu” jego osobą (większą możliwość przenoszenia go), a to prowadzi do wniosku, iż zasadniczo nie należy tej swobody ograniczać przez „wiązaną” miejsca pracy nauczyciela tylko z określoną placówką danej jednostki organizacyjnej. Ten ogólniejszy wzgląd, obok racji wypływających z analizy językowo-logicznej przepisów art. 18 Karty Nauczyciela, przemawia dodatkowo za słusnością poglądu, że przenoszenie mianowanych nauczycieli w ramach zespołu szkół, nawet jeżeli łączy się ze zmianą miejsca wykonywania pracy (ale bez zmiany stanowiska), nie podlega ograniczeniom przewidzianym w art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela i może nastąpić bez zgody nauczyciela.

Wskazać należy także, odnosząc się do dalszych zarzutów skargi kasacyjnej, że treść żądań powódki przedstawionych w apelacji w postaci zobowiązania pozwanego do wydania jej aktu mianowania, w którym zostanie wskazane (zgodnie z art. 14 ustawy Karta Nauczyciela): stanowisko i miejsce pracy: nauczyciel, Zespół Szkół Publicznych, termin rozpoczęcia pracy: 1 września 1997 r., wynagrodzenie lub zasady jego ustalania, typ szkoły, w której pracuje, jako nauczyciel: Gimnazjum Publiczne; przywrócenie jej do pracy w Gimnazjum Nr 2 w pełnym wymiarze godzin na stanowisku nauczyciela matematyki i informatyki - nie była uzasadniona, skoro nie było potrzeby potwierdzania statusu prawnego powódki jako nauczyciela, bowiem z prawidłowo poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń wynikało, że Inspektor Oświaty i Wychowania pismem z dnia 8 maja 1990 r. stwierdził, że powódka z dniem 1 września 1987 r. stała się nauczycielem mianowanym w rozumieniu art. 96 ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela, a więc z mocy samej ustawy. Każde zatrudnienie powódki odbywało się z uwzględnieniem faktu, że jest ona nauczycielem mianowanym. Na jej prośbę pracodawca pismem z dnia 9 listopada 2009 r. potwierdził, że jest ona zatrudniona na podstawie mianowania, na stanowisku nauczyciela w Zespole Szkół Publicznych. Wymieniono przy tym typy szkół wchodzące w skład tego Zespołu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., jak sentencji orzeczenia.